

Utbetalningsmyndigheten

Informationsklass: **GRÖN**

Svar på remiss avseende betänkandet 2025:53 Kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för vissa grupper

1. Sammanfattning

Utbetalningsmyndigheten har avgränsat sitt svar till att gälla den delen av förslagen som gäller Socialförsäkringsbalken eftersom myndigheten i dagsläget inte handhar några kommunala utbetalningar varken inom ramen för sitt uppdrag med dataanalyser och urval eller med administrationen av systemet med transaktionskonto.

Myndigheten instämmer i förslaget förutsatt vissa ändringar av det. Myndigheten motsätter sig förslaget avseende införandet av en ramtid om 15 år för kvalificeringskravet (5 kap. 11 b § Socialförsäkringsbalken). Detta eftersom myndigheten utifrån sitt uppdrag att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar, bedömer att möjligheten att utföra effektiva kontroller i efterhand försvåras avsevärt om förslaget genomförs i sin nuvarande utformning.

1.1 Användandet av en s.k. ramtid för bosättningsdelen i kvalificeringskravet

Utredningen har i avsnitt 6.4.5 angett varför det behövs en möjlighet att kunna beakta tidigare försäkringsperioder enligt Socialförsäkringsbalken, s.k. ramtid, utifrån perspektivet att inte skapa inläsningseffekter.

Utbetalningsmyndigheten ifrågasätter inte det resonemanget utan vill endast

belysa svårigheten att ha ett kvalificeringskrav som inte kan följas upp i efterhand (jfr s. 190-193). Genom den valda längden på ramtid, förhindras viss typ av uppföljning i efterhand. Flera informationsmängder, som skulle kunna användas vid en efterhandskontroll för att verifiera bosättningen inom ramtiden, bland annat från banker, lagras endast i fem år. De kontrollerande myndigheterna skulle därför i realiteten sakna relevant data att bygga sina kontroller på. Utifrån detta anser därför myndigheten att förslaget om just ramtid bör utredas ytterligare.

2. Övriga synpunkter

Nedan lämnas av myndigheten några övriga synpunkter.

Som Kommittén om kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd konstaterar, kommer förslagen, utan förändringar i själva *rätten till personlig assistans* leda till att kommunerna i större utsträckning kommer att behöva täcka det behov som finns (jfr s. 163). Detta är något som myndigheten anser bör ses över om kvalificeringskravet ska få önskad effekt.

Som myndigheten uttryckt i sitt remissvar på betänkandet *SOU 2025:20 Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet*, ställer sig myndigheten positiv till en kommunal anslutning till myndighetens verksamhet med dataanalys och granskning under förutsättning att kommunala utbetalningar till privata utförare också ansluts (dnr UBM 2025/88). Enligt en rapport från ESV, *Omfattningen av felaktiga utbetalningar från välfärdsystemen 2023*, anges de felaktiga utbetalningarna som just rör assistansersättningen hamna på drygt 1 900 miljoner kronor vilket skulle stå för 8 procent av de totala utbetalningarna för assistansersättning (s. 96). Även om siffrorna anges som osäkra anser Utbetalningsmyndigheten att det är lämpligast att ge staten dem bästa förutsättningarna för att motverka felaktiga utbetalningar vilket i detta fall kan uppnås genom Utbetalningsmyndighetens stöd.

Beslut om detta remissvar har fattats av Utbetalningsmyndighetens generaldirektör den 12 augusti 2025. Föredragande har varit verksjuristen Laura Eriksson samt granskaren Annie Geverk. Närvarande vid beslutet har varit stabschefen Therese Pelow, avdelningscheferna Gabriella Bremberg, Henrik Engström och Jimmy Everitt.